

što se pričinja.« A poriče da je ikada neki od pitagorovaca o duši smatrao da je sastavljena iz komadića koji lete zrakom. Tako ga je njegov prijatelj, koji ga stalno ispričava, konačno javno optužio za laž.

Nužno je sve to trebalo unaprijed reći da bi se iz te spoznaje i povezivaja razaznalo je li ono što je Aristotel na mjestima koja ćemo navesti, pitagorovcima s pravom prigovorio ili im je učinio nepravdu. Od toga neka bude prvo ono što stoji u kvestiji o beskonačnom u 3. knjizi *Fizike*: »Oni doista, kao pitagorovci i Platon, <kažu> da samo beskonačno postoji po sebi ne kao akcident nečeg drugog, nego kao supstancija. Osim toga što pitagorovci u onom osjetilnom drže da broj nije odvojiv.« Prvo, nije istinito da oni drže da je [311] broj neodvojiv i da ga postavljaju u osjetilnom. Držali su da broj pripada onom inteligibilnom, a taj je bez sumnje odvojen također i u onom znatljivom i onom što je dostupno mnijenju, prije nego u osjetilnom, kako su nam to prenijela dva njegova <Aristotelova> prijatelja.

Zatim, je li isto broj i beskonačno? Govorili su doista da je beskonačno parni broj, kako sam kaže: καὶ οἱ μὲν τὸ ἀπειρον εἶναι τὸ ἀρτίον, αὐτὸς δὲ πάντας. Zatim, budući da je to beskonačno, govorili su da je parni broj supstancija po sebi; simbolički su to, kako ovaj Filopon svjedoči, govorili i nije im se moglo s točnim navodima uračunati da su postavljali beskonačno u osjetilnom. Cijelo se zabadanje <time> razrješava.

Rješava se i drugo, ono iz 1. knjige *O elementima*, u prvom poglavljju: »Neki naime prirodu uspostavljaju iz brojeva, kao neki od pitagorovaca.« Aristotel kaže da se priroda sastoji iz formi, pitagorovci također iz formi koje su, kako smo vidjeli, zvali bro-

5

10

15

20

25